

© Avrupa Konseyi/Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 2012. Bu çeviri, Avrupa Konseyi'nin insan haklarına destek Fonu'nun desteğiyle hazırlanmıştır (www.coe.int/humanrightstrustfund). Mahkeme'yi bağlamamaktadır. Daha fazla bilgi için, bu belgenin sonunda bulunan yazarın telif hakkı ile ilgili kısmı okuyabilirsiniz.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

L'Erablière A.S.B.L./Belçika – 49230/07

Karar 24.2.2009 [2. Daire]

Madde 6

Medeni yargılama

Madde 6–1

Medeni hak ve yükümlülükler

Yerel bir çevre derneğinin açtığı davanın *actio popularis* olarak görülemeyeceği: 6. madde uygulanabilir

Bir mahkemeye erişim

Dava dilekçesinin ihtilâflı eyleme gönderme yapmakla yetinip ve bir olay özeti içermemesi nedeniyle kabul edilemez bulunması: *İhlal*

Olaylar: Başvurucu kâr amaçlı olmayan ve tüzüğüne göre, esas olarak beş şehri kapsayan Marche–Nassogne bölgesinin çevresini korumayı amaçlayan bir dernektir. 2004'te bu şehirlerden bir tanesi bir şirkete çöp gömme merkezini genişletme amaçlı inşaat izni verildiği konusunda başvurucuyu bilgilendiren bir mektup göndermiştir. Başvurucu bu kararın yürütülmesinin durdurulması ve iptali için bir dava açmıştır. Danıştay, 2004 tarihli bir kararla ve yürütmenin durdurulması talebine eklenen belgelerin bir olay özetine eşdeğer kabul edilemeyeceği gerekçesiyle, başvurucunun yürütmenin durdurulması talebini reddetmiştir. Danıştay, 2007'de verdiği bir kararla ve dava dilekçesinin ihtilâflı eyleme sadece gönderme yaptığı ve bir olay özeti içermediği gerekçesiyle başvurucunun iptal davasını da reddetmiştir. Öte yandan, bu kararı veren Danıştay dairesi 2001 tarihli bir ihtiyati tedbir kararı ile esasla ilgili 2005 tarihli bir kararda aynı konuyla ilgili bir inşaat izin talebini incelemişti. Bu üç davada da Danıştay tetkik hâkimi aynı kişiydi.

Hukuk: 6. maddenin uygulanabilirliği: Başvurucunun tüzüğünden başvurucunun hem coğrafik anlamda hem de konu bakımından sınırlı bir amaca sahip olduğu (Marche–Nassogne bölgesinin çevresini korumak) ortaya çıkmaktadır. Bu bölge esas olarak sınırlı bir çevrede bulunan beş tane küçük şehri kapsamaktadır. Başvurucunun bütün kurucu ve yöneticileri bu şehirlerde ikamet etmekte ve dolayısıyla çöplüğün genişletilmesi projesinden doğrudan

etkilenen komşular olarak değerlendirilebilirler. Çöplüğün kapasitesinin beşte birden daha fazla bir oranda büyütülmesinin, günlük yaşantılarının kalitesi üzerinde doğuracağı zararlar ile bu şehirlerdeki taşınmazlarının ticari değerleri üzerinde doğuracağı sonuçlar nedeniyle, bunların özel hayatları üzerinde ihmal edilemeyecek bir etkide bulunma riski taşıyordu. AİHS *actio popularis*'e izin vermiyorsa bunun nedeni bir ülkenin bütün vatandaşlarına uygulanabilir bir yasanın veya tarafı olmadıkları bir mahkeme kararının sadece varlığından şikâyet edecek insanların AİHM'ye başvurmalarını engellemektir. Ancak, bu olayın şartları (özellikle ihtilâflı eylemin niteliği, başvuru ve kurucuların nitelikleri ve başvurunun coğrafik anlamda ve konu bakımından sınırlı olan amacı) dikkate alındığında, başvurunun başvurusuyla savunduğu “genel” çıkar bir *actio popularis* olarak görülemez. Sonuç olarak, başvurunun açtığı “dava”, tüzel kişi olarak sahip olduğunu söyleyebileceği bir “hakla”, 6. maddenin uygulanabilmesini sağlayacak kadar, yeterli bir bağa sahipti.

Başvurucunun bir mahkemeye erişim hakkı: Danıştay'ın başvurunun iptal davasını reddetme gerekçesinin ilgiliyi davasının esastan incelenmesi hakkında fiilen yoksun bırakıp bırakmadığını incelemek gerekmektedir. Bu olayda, başvurunun dava dilekçesine bakıldığında, Danıştay ve karşı tarafın davanın olaylarını öğrenmelerinin imkânsız olduğu ileri sürülemez. Ayrıca, ihtilâflı kararı veren Danıştay dairesi daha önce bir ihtiyati tedbir kararı ile esasla ilgili bir kararda aynı konuyla ilgili bir inşaat izin talebini incelemişti. Hatta bu üç davaya da aynı Danıştay tetkik hâkimi bakmıştır. Sonuç olarak, başvurunun bir mahkemeye erişim hakkına getirilen sınırlama hukuk güvenliği ve adaletin iyi işlenmesini güvence altına alma amacıyla orantılı değildi.

Sonuç: İhlal (Oybirliğiyle).

Madde 41 – Manevi zarar için 3 000 EUR.

© Avrupa Konseyi/Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 2012.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin resmi dilleri Fransızca ve İngilizce'dir. Bu çeviri, Avrupa Konseyi'nin insan haklarına destek Fonu'nun desteğiyle hazırlanmıştır (www.coe.int/humanrightstrustfund). Mahkeme'yi bağlamamaktadır ve Mahkeme, kalitesi konusunda herhangi bir sorumluluk kabul etmemektedir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarının veritabanı olan HUDOC üzerinden (<http://hudoc.echr.coe.int>) veya HUDOC'un bildirdiği başka veritabanları üzerinden yüklenebilir. Davanın isminin tamamen yazılması, yukarıdaki telif hakkıyla ilgili ifadelerin kullanılması ve insan haklarına destek Fonu'na referans yapılması şartıyla ticari olmayan amaçlarla kullanılabilir. Bu çevirinin tamamını veya bir kısmını ticari amaçlarla kullanmak isteyen herkesin, bu durumu belirtilen adrese bildirmesi rica olunur: publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée.

Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Tout personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante: publishing@echr.coe.int.